

རིག་པ་པའི་ཡི་ལྟ་བུར་བཅུ་ཤིས་དཔེ་དང་བཅས་པ་
ཡི་ཤིར་ཐེག་ས་པ་བཞུགས་སོ།

བོད་མཛེས་མེ་དམངས་དཔེ་སྟེན་ཁང་།

རིག་པ་བཞེ་ཡི་འབྱུང་བ་ཐིག་རིས་དཔེ་དང་བཅས་པ་
ལི་བྱི་རི་ཐིག་ས་པ་བཞུགས་སོ།

ཡོ་ལོ་ས་ལོ་ས་ལོ།

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་ཁྱུན་ཁང་།

ཚམ་གྱི་འགན་འཁུར་བ། ཨ་ཁུན་ཚས་འཕེལ།
མཁུན་ཤོག་རྩལ་འགོད་བ། ཞི་ཨན་ཡི་རན།

ཕྱི་ལོ་བཟོ་ཡི་འབྲུང་བ་ཐིག་ནིས་དཔེ་དང་
བཅས་པ་ཁི་བྲིའི་ཐིག་ས་པ་བཟུགས་སོ།

ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ།

*

བོད་སྐད་སྐད་མང་སྐད་ཀྱི་ཐུན་ཁང་ནས་བཟུན་ཏེ་བཟུམ།
བོད་སྐད་སྐད་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་པར་འདེབས་བཟོ་གྲྭ་ནས་པར་བཏབ།
དེབ་ཆེད་787×1092 1/16 ཤོག་ཁ་10.25 བར་འཁུག་ཤོག་གྲངས་8
2000ལོའི་ཟླ་10པར་པར་གཞིག་1པར་ཐངས་1བཏབ།
པར་གྲངས་01—3,000

ISBN7—223—01271—4/J • 81

ཡིག་རིགས་(བོད་15)རྒྱ་གོང་སྒྲོར་25.00

责任编辑：乌金群培
封面设计：西安怡人

藏族传统绘画理论与技法

益西喜饶 编写

*

西藏人民出版社出版发行
西藏民族学院印刷厂印刷

开本：787×1092 16开 印张：10.25 插页：8

2000年10月第1版第1次印刷

印数：01—3,000

ISBN7-223-01271-4/J·81

民文(藏15)定价：25.00元

ཏེ་ཡ་པ་ལྷ་ས་གསུམ་པ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བཞུད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ།

མཉམ་མེད་ཤུག་ཐུབ་པ།

གྲུབ་ཆེན་ཉི་མ་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་
 ཉེར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཉེར་ཀྱི་
 མངོན་རྟོག་བཞིན་གྱིས་པ།

༡. འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་རྩུར་ཞིང་རབ་ཏུ་དཔའ་བ།

༢. འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལྷན་ཀའི་རྒྱ་བ་ཉར་དཀར་བ།

༣. འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་གསེར་མདོག་ཅན་མ།

༡. འཕགས་མ་སྒྲེལ་མ་དེ་བཞེན་གསེགས་པའི་
གཙུག་ཏྲ་རྒྱུ་པར་བྱུང་མ།

༥. འཕགས་མ་སྒྲེལ་མ་རྩྭ་གི་ལྷ་རབ་ཏུ་སྒྲེག་མ།

༦. འཕགས་མ་སྒྲེལ་མ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱུ་པར་བྱུང་བ།

༧. འཕགས་མ་སྒྲེལ་མ་གཞན་འཇོམས་མ།

༡. འཕགས་མ་སྒྲུལ་མ་བདེན་ཐམས་ཅད་འཛིན་གྱིང་
དབང་མཚན་སྟེར་བར་བྱེད་པ།

༢. འཕགས་མ་སྒྲུལ་མ་མཚན་ཚལ་ཞིས་ཏུ་བ།

༡༠. འཕགས་མ་སྒྲུལ་མ་ཞི་བ་ཆེན་མོ།

༡༡. འཕགས་མ་སྒྲུལ་མ་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུགས་གྱིང་
སྒྲིངས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ།

༡༩. འཕགས་མ་སྒྲུལ་མ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ།

༢༠. འཕགས་མ་སྒྲུལ་མ་འགྲུགས་པའི་ཁྲི་མ།

༢༡. འཕགས་མ་སྒྲུལ་མ་མུ་ཀན་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ།

༢༢. འཕགས་མ་སྒྲུལ་མ་པག་ཤིས་ཐམས་ཅད་ལྷེན་མ།

༡༩. འཕགས་མ་སྒྲུ་མ་མ་ཆགས་པ་འཛམ་མ་།

༢༠. འཕགས་མ་སྒྲུ་མ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ།

༢༡. འཕགས་མ་སྒྲུ་མ་ཞུག་པར་སྒྲུབ་པ།

༢༢. འཕགས་མ་སྒྲུ་མ་ཐུག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་ཁྲིགས་པ།

१०. འཕགས་མ་རྩེལ་མ་དངོས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ།

११. འཕགས་མ་རྩེལ་མ་ཡོངས་སྤྲོགས་པ།

ཐག་ཡིང་པའི་བྱམས་པ།

དོན་ཆེ་བ་དམ་གྱི་མུ་བ་དཔེ་བྱུང་ཆུ་བ་ཆེན་པོ།

འདམ་དཔལ་ག་ཞེན་ཕུ་གུ་པ་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ།

1

བ་རིག་པ། ལིག་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཅོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཆོད་མ་རིག་པ། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནང་དོན་རིག་པ་སྟེ་ས་སྟེང་ཡོངས་སུ་རྒྱུད་རྒྱུར་གྲགས་
 པ་མ་ཟད། ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་སྟེང་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་བའི་བོད་ཀྱི་ཚྲོངས་འདིར་
 ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རིག་གནས་ལྟའི་ནང་མཆོན་བཞེད་རིག་པ་ཞེས་
 པ་འདི་ལ་སྦྱར་ན་གཙོ་བོ་ལ་གཏིས་ལས། གཙོ་བོ་ནི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོན་
 བཞེངས་པའི་རིག་པ་དང་། ཐམས་པ་ལ་ནི་བཞེད་སྦྱང་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་མདོ་
 རྟེན་ལས་གསུངས་པ། ཆོད་པ་དང་། རྩ་མཁན་དང་། སྟེང་བ་མཁན་དང་། ཆང་
 ཆོད་དང་། ཐུག་བཅོད་པ་དང་། འདྲེག་མཁན་དང་། འབྲུ་མར་འཆིར་པ་དང་།
 མགར་པ་དང་། ཤིང་མཁན་དང་། རྩམ་མཁན་དང་། ཐ་ག་པ་དང་། ཀོ་པ་གས་
 མཁན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་པ་དང་། བཅོ་སྒྲག་མཁན་དང་། རྒྱུག་མཁན་དང་།
 བཤམ་པ་དང་། གདོལ་པ་མཁན་དང་། ཤིང་རྩམ་མཁན་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་བརྟག་པ་བརྒྱད་དང་སྦྱ་རྩལ་དུ་གཙུ་བཞེད་ཅིང་.....ནས་རྩལ་མེད་ཐུ་
 ཐུག་བཅོ་བརྒྱད། སྦྱང་བྱུངས་ཀྱི་དེས་པ་བདུ་། གར་གྱི་ཉམས་དགུ་དང་བཅས་
 བཞེད་གཏིགས་པའི་རིགས་དང་། གཙོ་བོ་ནི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོན་བཞེངས་
 རྩལ་འདི་ལ་ཡང་ལུས་བཞེད་དང་། དག་བཞེད། ཡིད་བཞེད་སྟེ་གསུམ་དུ་དེས་ལ།
 ལུས་བཞེད་ནི་རིམ་སྒྲིལ་གར་སྟེ་གསུམ་ལུས་ཀྱི་རྩམ་འབྲུར་གཙོ་བོ་འཕྲུགས་སྦྱ་
 རྩལ་སྟོན་པ་དང་། དག་བཞེད་ནི་སྦྱང་བྱུངས། རྟེན་སྦྱོར། རྟོན་དག་སྟེ་གསུམ་དང་།
 ཡིད་བཞེད་ནི་ལུས་དག་ལ་གཙོ་བོ་མི་བརྟེན་པར་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་སྦྱ་རྩལ་སྟོན་
 པ་ལ་བྱ་ཞིང་། ཡིད་བཞེད་འཕྲུངས་སུ་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་བསྦྱར་བར་ལུས་
 ཞེས་སྟོན་སྟོན་མཁས་པ་དག་གིས་བཞེད་པ་ལྟར་དོན་ལ་ཡང་གནས་པ་ཡིན་
 བོ། འདིར་ལུས་བཞེད་ཅིང་ཆོན་རིམ་འཕྲུགས་དང་། རྟེན་བཞེད་འབྲུར་

བཟོ་ཡི་སྐྱུ་ཚལ་འབྱུང་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རག་ཅོང་དང་། རྩོ་
 བྲག་སྐྱུ་མཐུང་པ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དབང་ཕྱེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་...
 ལུགས་འདི་དེམ་ལས་པའི་བཞེད་གཞུང་གཞིར་བཟུང་གི་བྱིས་འབྱུར་...
 ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གསུང་རྟོན་ཡི་གོ། ལུགས་རྟོན་མཚོ་ད་རྟོན་བཅས་ཀྱི་ཆ་ཚོད་
 ཐིག་དང་དཔེ་རིས་དང་། དཔེ་མཚོན། ཆ་ཚོད་དང་མི་ཐུན་པའི་རྟེན་དམིགས་
 དང་། ཆ་ཚོད་ཡང་དག་པ་ཐུན་པའི་ཕན་ཡོན། རྩོ་བྱིས་པ་དང་སྐྱུ་མཐུང་ག་
 གི་མཚན་རྟོན་མདོ་རྒྱུད་ནས་ཇི་ཏྲ་གསུངས་པ་ཏྲ་བཀོད་པ་དང་། ཁར་
 ལ་མཚོན་སྒྲུབ་རྟེན་པར་མཁོ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་བཟོད་པ། དག་ཅེས་
 བྱང་དུ་བཟོ་བ་བཅས་ལས། དང་པོ་སྒྲུབ་འཕགས་ལུ་ལུ་བྱིས་འབྱུར་གྱི་
 རྩོ་ཡི་སྐྱུ་ཚལ་ཇི་ཏྲ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། བོད་ཇོངས་འདྲིའི་ཏྲ་འབྱུང་
 ཚུལ་མདོ་ཅོང་བཟོད་པ་བཅས་ལས། དེ་ཡང་སྒྲོན་དྲུང་སྒྲོང་ཨ་ལྷ་ཁྱེ་བུས་
 བྱས་པའི་«རིམ་འཁོར་རྟོན་ཆོངས་པའི་ཆོད་ཡིག»ལྟ་བུ་ལྟར་མང་བཞུགས་
 ཅས་པ་ལས། མི་ཡི་ཆོ་ལོ་འབུམ་དུ་སྤྱི་བའི་ཆོ་འདིག་རྟོན་དུ་མའི་རྒྱལ་པོ་
 འདིག་ཐུལ་ཞེས་པ་བྱུང་རྟེན་འགའ་ཞིག་གི་ཆོད་དུ་བུམ་ཟེའི་བྱེད་འདས་
 པའི་གཞུགས་རིམ་འབྲི་བ་དང་དེར་ཆོངས་པས་བྱིན་གྱིས་སྐབས་ཚུལ་...
 སོགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ཇོ་བ་ཆེ་བས་ཤི་ཞིག་དེ་ཅོང་དུ་སྒྲོང་
 བས་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུས་ན། འདིག་ཐུལ་གྱིས་ཆོངས་པའི་དྲུང་དུ་བྱིན་ནས་རི་...
 མའི་སྐྱུ་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏམས་དག་སྤངས་པ་ནི། ཆོངས་པས། རི་ཡི་...
 མཚོ་གཞི་རི་རབ་ཡིན། སྒྲོང་ལས་སྐྱུས་ནས་ཀྱི་གཙོ། གཙོ་བོ་ནས་...
 མཁའ་མྱིང་ཡིན་ནོ། མི་ཡི་གཙོ་བོས་བདག་སྒྲེ། དེ་བཞིན་རིམ་སྐྱུ་ཚལ་
 གཙོ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་སྐྱུ་ཚལ་ཀུན། རིམ་འཁོར་ལས་

ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ཁྱེས་དཔེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིལ་མཉམ་པའི་སྒྲིལ་མཉམ་པ་
 བསྐྱུགས་བརྟེན་བྱས་བཅ་ཟད། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 པའི་བསྐྱུགས་པ་ལ་བེད་ཀྱི་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱུགས། དེ་ཡང་བེད་ཀྱི་བེད་ཀྱི་བེད་དང་།
 ཀུན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ཞེ་བྱེད། བེད་ཀྱི་མཉམ་པ་བེད་ཀྱི་མཉམ་པ་ལས་པ་ཆོད་
 མ་ལ་འདྲུག་པས་བདག་གི་སྒྲིལ་པའི་བེད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ལ་མཉམ་པ་ལོ་ལོ་སྒྲིལ་པ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལ་འདྲུག་པ་སྒྲིལ། འདྲུག་ལྟ་བུ་ཀྱིས་པའི་སྒྲིལ་པ་ཀྱི་དོན་
 བསྐྱུགས་པ་ནི། ལུས་ལ་མཛོལ་པ་མཛོད་ན། ཆོད་དག་གིས་ནི་ཅི་ཞིག་གྱུ།
 ཁྱེས་པའི་གང་དང་གང་ཡིན་གྱི་མཉམ་པའི་གཟུགས་དཔངས་ཀྱི་ཆ་ཆོད་དང་
 དེས་པར་དུ་ལྟན་པ་དགོས་པ་དང་། ཆ་ཆོད་དེ་དག་ཆོད་པ་ན་མཛོལ་ཆོས་ཀྱི་
 ལྟ་བུ་ཀྱིས་ཐོན་པས་དེ་སྒྲིལ་པའི་མཛོལ་ཆོས་མ་ཐོན་ན་ཆ་ཆོད་ལ་དགོས་པ་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མཛོད་དོ། ཁྱེས་པའི་དོན་ནི། ཆ་ཆོད་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་
 ལ་ཅིག་དང་། དེ་དང་ལྟ་བུ་ཀྱིས་ལས་པ་འགའ་ཞིག་བཅས་ནས་པའི་མཉམ་པ་མཛོད་
 ཆ་ཆོད་ན་ཆ་ཆོད་ནི་ཆོད་ཅི་མ་དུ་ཟད་དོ། ཁྱེས་སྒྲིལ་པ་ནི་པའི་སྒྲིལ་པ་ནི་པ་
 དེ་ཉིད་པའི་ཤིང་ལ་ལས་དང་བྱ་ལ་ཁོང་གི་བསྐྱུགས་ཅི་ཡིག་ཀྱི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།
 སྒྲིལ་པ། རྒྱལ་ཀྱིས་བཅོས་པའི་དཔེ་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་། རྒྱུགས་སུ་
 སྒྱུར་བའི་དྲི་དན་དང་བྱ་ལ་བ། རྒྱུར་བཞིན་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་པའི་དཔེ་
 བརྟེན་འདིས། རྒྱུད་ལྟན་པའི་ཐོག་ཡོད་དཔང་ཅིས་མི་འཕྲོག་ཅིས་པ་
 རིང་ལ་གསེའི་གཏམ་མོ། དེ་སྒྲིལ་མོད་དུ་པའི་ཡི་མཆོག་ནི་པའི་ལུས་མོད་
 ཆོག་ས་རྒྱུད་དག་གིས་པའི་སྒྲིལ་པ་འདི་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་ཉིད་ཤིང་ལས་
 ན་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་སྒྱུ་ཀྱི་དོན་གནད་བསྐྱུགས་པས་དཔེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མོ་
 ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི་པའི་རྒྱལ་པོ་པའི་ལས་དང་། སྒྲིལ་པས་སྒྲིལ་པའི་བྱ་ལས་